

DERS TANITIM ve UYGULAMA BİLGİLERİ

Dersin Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U+L (saat/hafta)	Türü (Z / S)	Yerel Kredi	AKTS
Nörobilim ve Hukuk	LAW 472	Bahar	02+01+00	Seçmeli	2	5
Akademik Birim:	Hukuk Fakültesi					
Öğrenim Türü:	Örgün Eğitim					
Ön Koşullar	Yok					
Öğrenim Dili:	İngilizce					
Dersin Düzeyi:	Lisans					
Dersin Koordinatörü:	- -					
Dersin Amacı:	Öğrenciler şu soruları eleştirel bir şekilde analiz edebileceklerdir: Liberteryenizm (özgür irade fikrinin destekçileri) ile determinizm arasındaki kadim karşıtlık nasıl inşa edilmiştir? Modern toplumların ceza hukuku sistemlerinde cezanın mantığı nedir? (onun determinizm ve determinizm ile ilişkisi- liberteryenizm) Determinizmi savunanların argümanları nörobilimsel gelişmeler ışığında nasıl formüle edilmektedir? Nörobilimsel gelişmelerin geleceğin toplumlarında ceza hukuku politikaları üzerindeki etkileri neler olacaktır?					
Dersin İçeriği:	İnsanların özgür irade sahibi bilinçli canlılar olduğu varsayımı, modern hukuk sistemleri tarafından kişiliğin tanımlanmasında başvurulan temel noktalardan birisidir. Kişinin eylem ve işlemlerinden dolayı hukuken sorumlu tutulabilmesi için, bu eylem ve işlemlerin bilinçli olarak, özgür iradeyle gerçekleştirilmiş olması şartı aranır. Ancak, insanın özgür iradesiyle davranan bilinçli bir canlı olduğu varsayımının geçerliliği nörobilim alanında 1980'lerden bu yana ortaya çıkan gelişmelerle gitgide daha fazla tartışılır bir konu haline gelmiştir. Nörobilimdeki gelişmelerin gelecekte hukuk sistemlerinin sorumluluğu belirlerken başvurdukları temel varsayımı değiştirmek zorunda kalmalarını yol açıp açmayacağı tartışması dersin ana vurgusunu oluşturacaktır.					
Dersin Öğrenme Çıktıları (ÖÇ):	• 1- Nörobilimsel ilerlemelerin hukuk teorisi ve pratiği üzerindeki etkisini anlamak • 2- Hukuki sorumluluğun (özellikle cezai sorumluluğun) teorik temelini ilişkin ayrıntılı fikirler edinmek • 3- Farklı sosyal bağlamlarda insan davranışının nedenleri ve etkileri hakkındaki bilgileri kullanmak • 4- Hukuki yargılamada nörobilimsel kanıt kullanımının doğruluğunu tartışabilmek • 5- Nörobilim ve yasal sorumluluk ile ilgili bilimsel terminolojiyi kullanabilmek					
Dersin Öğrenme Yöntem ve Teknikleri	Ders, esas olarak dersi alan öğrencilerin aktif katılımına dayalı bir yöntemle incelenecektir.					

HAFTALIK PROGRAM

Hafta	Konular	Ön Hazırlık	ÖÇ
1	Giriş		1,3
2	Beyin: Biyolojik yapısı ve işleyişi		1,3
3	Bir toplumsal organ olarak beyin: Davranışsal ve bilişsel (kognitif) nörobilim		1,2,3
4	Hukuk ve beyin: Nörobilim ve hukuk ilişkisinin üç farklı düzlemi		1,2,4,5
5	Nörobilim mahkeme salonlarında: Nörogörüntüleme yöntemleriyle elde edilen veriler hukuki delil olabilir mi? 1- Mevcut durum		1,2,4,5
6	Nörobilim mahkeme salonlarında: Nörogörüntüleme		1,2,4,5

	yöntemleriyle elde edilen veriler hukuki delil olabilir mi? 2- Gelecekteki olasılıklar		
7	Bahar tatili		
8	Nörobilim, özgür irade sorunsalı ve hukuk		3,5
9	Bir sosyal organ olarak beynin evrimi		3,5
10	Özgeci davranış kalıbının evrimi		
11	İnsan türünde özgeciliğin evrimi: kural odaklı muhakeme		3,4,5
12	İnsan türünde özgeciliğin evrimi: cezalandırma		3,4,5
13	İnsan türünde özgeciliğin evrimi: özgür irade varsayımı		3,4,5
14	Genel değerlendirme ve kapanış		1,2,3,4,5

Kadir Has Üniversitesi'nde bir dönem 14 haftadır, 15. ve 16. hafta sınav haftalarıdır.

ZORUNLU ve ÖNERİLEN OKUMALAR

Tüm kaynaklar dersin koordinatörü tarafından sağlanacaktır.

DİĞER KAYNAKLAR

DEĞERLENDİRME SİSTEMİ

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Sayı	Katkı Payı (%)
Sunum/Jüri	1	60
Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler (okuma, bireysel çalışma vb.)	1	20
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	20
Total:	3	100

İŞ YÜKÜ HESAPLAMASI

Etkinlikler	Sayısı	Süresi (saat)	Toplam İş Yüğü (saat)
Ders Saati	14	3	42
Sunum/Jüriye Hazırlık	2	24	48

Dersle İlgili Sınıf Dışı Etkinlikler	1	15	15
Ara Sınavlar/Sözlü Sınavlar/Kısa Sınavlar	1	20	20
Toplam İş Yükü (saat):			125

1 AKTS = 25 saatlik iş yükü

PROGRAM YETERLİLİKLERİ (PY) ve ÖĞRENME ÇIKTILARI (ÖÇ) İLİŞKİSİ

#	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8
OC1								
OC2								
OC3								
OC4								
OC5								

Katkı Düzeyi: 1 Düşük, 2 Orta, 3 Yüksek